HAO Helsinki

Lähettäjä: Liisa Wilska <[redacted]>
Lähetetty: tiistai 4. elokuuta 2026 12.46
Vastaanottaja: HAO Helsinki
Aihe: Kunnallisvalitus
Liitteet: LIITE 2 (Epoon koulun oppilaaksiottoalue).pdf; LIITE 3a (Grännäs skola) .pdf; LIITE 3b (Grännäs skola) .pdf; LIITE 4. Tiedote ja Uusimaa-lehden uutinen.pdf

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellet tunnista lähettäjää.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Hei!

Lähetän toimeksi saaneena seuraavan kunnallisvalituksen:
-Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 § 46, jolla on tehty päätös Epoon koulun lakkauttamisesta
-valittaja: Satu Karioja[redacted] ja Anella Ahokas[redacted]

Lisätietoja saa valittajilta tai allekirjoittaneelta.

Yst.tervehtien,

Liisa Wilska
[redacted]

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
helsinki.hao@oikeus.fi
029 5642000

4.8.2026

Asia Kunnallisvalitus

Päätös, johon haetaan oikaisua: Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026, § 46 (liite 1).
Pöytäkirja tullut nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 30.6.2026, josta kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi 6.7.2026.

1. Vaatimukset
Tehty päätös Epoon koulun lakkauttamisesta kumotaan ja ryhdytään toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on turvata suomenkielisen opetuksen järjestäminen Epoon koulun nykyisellä oppilaaksiottoalueella Etelä-Porvoossa esimerkiksi suomenkielisen tai kaksikielisen sivistyskeskuksen muodossa.

2. Vaatimusten perustelut

Perusopetuslaki 1998/628

6.1. § Oppilaan koulupaikan määräytyminen
Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että *oppilaiden matkat* ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen *mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä*. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

32 § Koulumatkat
Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian
vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.
Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä *oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia*. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.
Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä *mahdollisuus ohjattuun toimintaan.*

Tosiseikoista perusteluina:
Jos Epoon koulu lakkautetaan ja Etelä-Porvoon ja saariston lapset joutuvat kouluun Porvoon keskustaan, tulevat kaikkien Etelä-Porvoon koululaisten koulumatka-ajat nousemaan 2,5 tuntiin ja yli. Kohtuuttomin koulumatka tulee olemaan Pellingin saariston koululaisille, joiden päivittäinen koulumatka nousee 60-70 kilometriin päivässä. (Liite 2: kartta, jossa merkittynä Porvoon tämänhetkiset haja-asutusalueen ja saariston koulut sekä Epoon koulun oppilaaksiottoalue).

Kielilaki (6.6.2003/423)

1 § Kansalliskielet
Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi.

2 § Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on turvata perustuslaissa säädetty jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia.

35 § Toimenpiteet kielellisten oikeuksien edistämiseksi

Julkisen vallan on perustuslain mukaisesti huolehdittava maan *suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.* Hallintoa järjestettäessä tulee pyrkiä yhteensopiviin aluejaotuksiin, joissa *turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.*

Tosiseikoista perusteluina:
Grännäs skola päätettiin rakentaa perusteluna mm. saariston pitkien etäisyyksien muodostama erityinen syy. Katsottiin, että alueella on oltava ruotsinkielinen koulu, joka on lähempänä kuin Kevätkummun koulu (liite 3a, 3b). Sama perustelu pätee vähintään yhtä hyvin Epoon kouluun.

Hallintolaki (434/2003)

Asianosaisen kuuleminen (34 §) Ennen asian ratkaisemista asianosaiselle on varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä vaatimuksista, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen (41 §): Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen on varattava näille henkilöille (kuten naapuruston asukkaille) mahdollisuus saada tietoja ja lausua mielipiteensä asiasta.

Tosiseikoista perusteluna:
Kun Epoon koulun lakkauttamisasiaa valmisteltiin Porvoon kaupungin hallinnossa ja se päätettiin kaupunginvaltuustossa, ei kyläläisille, yhdistyksille, yhteisöille tai muille asianosaisille annettu lainkaan tietoa asiasta tai mahdollisuutta vaikuttaa siihen. Epoon koulun mahdollinen lakkautus vaikuttaa erittäin suuresti koko Etelä-Porvoon olosuhteisiin ja arkeen, taloudellisiin reunaehtoihin ja toimeentuloon. Koulun oppilaaksiottoalue käsittää yhteensä 25 kylää. Alueelle on kaavoitettu/tullaan kaavoittamaan n. 200 uutta rakennuspaikkaa. Kaupunki ei kuitenkaan tiedottanut koulunlakkautusasiasta millään tavalla eikä järjestänyt esim. yleisiä keskustelu- tai tiedotustilaisuuksia tai kuulemisia asiassa. Koululaiset, heidän perheensä ja muut asukkaat saivat tiedon koulun tulevasta lakkautuksesta kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen sanomalehdistä (liite 4).

Lisäperustelut:
Kaupunginvaltuuston velvollisuutena on noudattaa edellä mainittuja säännöksiä päätöksiä tehdessään. Näin ei ole nyt tapahtunut. Jotta kieleen liittyvät yhdenvertaisuusvaatimukset ja lapsien tasa-arvoinen kohtelu yksilöinä edellä mainittujen säännösten mukaisesti toteutuisi, tulisi suomenkielisten lapsien matkan alakouluun olla suunnilleen saman pituinen kuin ruotsinkielisten. Asiassa ei ole mitenkään huomioitu, että Epoon oppilasaines tulee laajimmalta mahdolliselta alueelta Porvoossa ja kuitenkin kaikille pienemmillekin alueille on joko perustettu oma uusi koulu tai (useimmissa tapauksissa) sivistyskeskus.

Nyt tehdyllä päätöksellä suomenkielinen lapsi voi joutua matkustamaan jopa kymmenen kertaa pidemmän matkan alakouluun kuin ruotsinkielinen lapsi.

Näin ollen mitään edellä mainituista säännöksistä ei ole huomioitu päätöstä tehtäessä ja päätös on kaikkien edellä mainittujen lakien ja lasten oikeuksista annetun yleissopimuksen vastainen. Erityisen välinpitämätön edellä mainitusta lainsäädännöstä ja lasten edusta päätös on Pellingin saaristosta tuleville lapsille, joiden osalta Saaristoasiain neuvottelukunta (SANK) on antanut oman lausuntonsa (liite 5), joka on jostain syystä jätetty käytännössä kokonaan huomiotta.
Edellä mainitussa lausunnossa viitataan muun ohessa siihen, että
- lapset ovat tärkeässä asemassa tulevaisuuden elinvoimaisten saaristojen näkökulmasta
- kouluverkkoratkaisujen osalta on huolehdittava, etteivät lakisääteiset koulumatkat ylity (vaan ne tulee alittaa selvästi)
- lainsäädännön mahdollistamaa kahden ja puolen tunnin maksimiaikaa pidetään pienille lapsille kohtuuttomana
- lapsille hyvään elämään kuuluvat leikki ja vapaa-aika pitkien koulumatkojen sijaan, ja se, että lasten sivistykselliset ja sosiaaliset oikeudet toteutuvat, ilman että lasten ja perheiden muuttumaton ja sujuva arki kärsii
- lisäksi SANK ehdottaa, että ennen Epoon koulun lakkauttamispäätöstä Porvoon kaupunki tekee selvityksen siitä, voisiko suomenkielinen koulu toimia samassa rakennuksessa alueella olevan ruotsinkielisen koulun kanssa.

Päätöksen perusteella Pellingin saaristosta edestakainen koulumatka Porvoon Keskuskouluun olisi lossikuljetuskin huomioiden noin kolme tuntia kesällä ja talvella vielä pidempi, mikä on laiton sekä absoluuttisena matkan pituutena että mahdottomuutena lapselle saada ohjattua toimintaa tai kyetä harrastamaan mitään. Lisäksi kuljetukset tapahtuvat pääosin linja-autoilla, mikä tarkoittaisi niiden aikataulujen johdosta sitä, että koululaiset joutuisivat lähtemään kesken opetustunnin ehtiäkseen ko. kuljetukseen. Tämä taas tarkoittaisi yhä olennaisempaa lasten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoisuusperiaatteen rikkomista ja olisi siten laitonta ja elävän saaristokylän vaalimisen periaatteen vastaista. Kaupunginvaltuuston tekemä päätös tarkoittaisi käytännössä sitä, että suomenkielisten ja ruotsinkielisten lasten tasavertaisesta kohtelusta ei välitetä mitään paitsi laittoman pitkän koulumatkan osalta myöskään jo aiemmin tehtyjen koulupäätösten kanssa tasavertaisen ja yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön ja erityisesti lapsien sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.

Kaupunginvaltuuston päätös Epoon koulun lakkauttamisesta on kaupungin oman strategian vastainen. Uudessa maaliskuussa 2026 hyväksytyssä strategiassa kärkihankkeeksi nostettiin saariston ja maaseudun kehittämisohjelma. Kehityksestä puhuminen on onttoa, jos alueen peruspalvelut samaan aikaan lakkautetaan.
Lakkautuspäätös on myös kaupunginvaltuuston omien päätösten vastainen. Valtuusto päätti kokouksessaan 14.12.2024, että yhtään kyläkoulua ei lakkauteta (liite 6). Samalla valtuusto linjasi, että kouluverkkoa tarkastellaan vain kerran valtuustokaudessa uuden strategian käsittelyn yhteydessä.(liite 6). Uutta strategiaa käsiteltiin ja se lyötiin lukkoon maaliskuussa 2026. Siinä yhteydessä lakkautettiin Itä-Porvoossa sijaitseva Ilolan koulu. Jo seuraavassa kuussa Epoon koulu pantiin lakkautuslistalle. Tämä on räikeässä ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa. Kaupungin on noudatettava omia päätöksiään (luottamuksensuojan periaate, Hallintolaki 6 §). Em. menettely loukkaa kuntalaisten perusteltuja odotuksia.

Yhteenveto
Kaupungin tulisi noudattaa päätöksenteossaan lakia ja kunnioittaa kuntalaisten perusoikeuksia heidän elämäänsä läheisesti koskevissa päätöksissä. Perusoikeudet sitovat ja velvoittavat erityisesti julkista valtaa, kuten kunnallista päätöksentekoa. Lapsia tulee kohdella yhdenvertaisesti kaikissa olosuhteissa ilman poikkeuksia. Lapsien kohdalla kyse on korostuneen vahvasta luonnollisesta perusoikeudesta oikeudenmukaisuuteen ja turvalliseen kasvuun ja kehitykseen.

Pyydämme kohteliaimmin päättämään asiasta alussa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

3. Valitusoikeuden peruste

Kunnan jäsen saa hakea muutosta päätökseen.

Valittajien nimi ja yhteystiedot:

Satu Karjo a
[redacted]

Anella Ahokas
[redacted]

4. Allekirjoitukset

Porvoossa 4.8.2026

Satu Karioja

Anella Ahokas

Liitteet:

1. Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 § 46 https://porvoofi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20261600-4
2. Kartta, Porvoon haja-asutusalueen koulut ja Epoon koulun oppilaaksiottoalue.

3. Grännäs skolan rakentamisperusteet. Liite 3a ja 3b

Liite 4. Uusimaa-lehden uutinen Epoon koulun lakkauttamisesta (17.6.26 18.58), Porvoon kaupungin tiedote koulun oppilaiden huoltajille ja henkilökunnalle (18.6.26 klo 8.57)

Liite 5. Saaristoasiain neuvottelukunnan lausunto. https://porvoofi.oncloudos.com/kokous/20261600-4-97124.PDF

Liite 6. Porvoon kaupunginvaltuuston päätös 11.12.2024 92 §

Päätös
Kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon kehittämiseen liittyvän kokonaisuuden:
Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon arvioinnista tehdään jatkuva toimintamuoto. Arviointi ja mahdolliset täytäntöönpanopäätökset tehdään kerran valtuustokaudessa kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä aina kunkin valtuustokauden alussa. Vuonna 2024 tehdään täytäntöönpanopäätökset vuosille 2025–2027. Seuraavat täytäntöönpanopäätökset tehdään vuonna 2026 uuden kaupunkistrategian päätöksenteon yhteydessä. Jokainen arviointi tehdään sen hetken tietoon perustuen, eikä seuraavalla arviointikierroksella käytetä pohjana vuonna 2024 tehtyä palveluverkkoselvitystä ja -suunnitelmaa.

Vuosille 2025–2027 tehdään seuraavat palveluverkkoa koskevat täytäntöönpanopäätökset: Yhtäkään Porvoon kyläkouluista ei lakkauteta. Keskuskoulusta ja Linnajoenkoulusta tehdään yhtenäiskoulu 2027 loppuun mennessä. Aluerehtorimallin toimivuudesta (sekä ruotsinkielisen- että suomenkielisen koulutustoimen osalta) tehdään kattava selvitys vuoden 2025
Porvoon kaupunki Pöytäkirja 8/2024 75
Kaupunginhallitus § 261 07.10.2024
Kaupunginhallitus § 306 18.11.2024
Kaupunginhallitus § 323 02.12.2024
Kaupunginvaltuusto § 92 11.12.2024
aikana.
Palveluverkon suunnittelun joustavuuden lisäämiseksi otetaan käyttöön useamman koulun käsittävät palvelualueet. Palvelualueet otetaan käyttöön vaiheittain syksyllä 2026. Suomenkielisten koulujen osalta hyväksytään Albert Edelfeltin koulun palvelualue sellaisenaan. Suomen- ja ruotsinkielisten koulujen itäiset ja läntiset palvelualueet

otetaan käyttöön ensimmäisessä vaiheessa vain osittain. Suomenkielisten koulujen itäiseen palvelualueeseen kuuluvat Huhtisen koulu, Keskuskoulu ja Kevätkummun koulu, ja läntiseen palvelualueeseen Hamarin koulu, Peipon koulu ja Tolkkisten koulu. Ruotsinkielisten koulujen läntiseen palvelualueeseen kuuluvat Eklöfska skolan ja Strömborgska skolan, ja itäiseen palvelualueeseen Kvarnbackens skola ja Vårberga skola. Muiden koulujen osalta noudatetaan toistaiseksi nykyisiä oppilaaksiottorajoja molemmissa kieliryhmissä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta noudatetaan nykyisiä palvelualueita niin, että lapsen oppimispolku on mahdollisimman yhtenäinen. Palvelualueista päättäisi jatkossa kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen tekemän esityksen pohjalta. Kasvun ja oppimisen lautakunnan tehtävänä on jatkossa oppilaaksioton ohjeista päättäminen. Kaupungin hallintosääntöön tehdään tähän liittyvät muutokset, jonka jälkeen hallintosäännön kohta 38.5 Kasvun ja oppimisen lautakunta kirjoitetaan 7. toimivallan osalta seuraavasti: [Kasvun ja oppimisen lautakunta] päättää oppilaaksioton ohjeista.

Koska esitetyt rakenteelliset toimenpiteet eivät täytä talouden tuottavuus ja tasapaino-ohjelmassa asetettuja tavoitteita, tulee maaliskuun 2025 loppuun mennessä esittää lisätoimenpiteet kasvun ja oppimisen toimialan sisältä. Lisätoimenpiteistä vähintään 300 000 pitää kohdistaa toimialan hallintoon. Säästöjä ei kuitenkaan saa kohdistaa oppimateriaaleihin, tuntikehykseen tai muuhun sellaiseen, joka vaikuttaa suoraan toimintaan tai opetukseen.
Tavoitteeksi asetetaan, että aloittavissa ryhmissä on maksimissaan 21 oppilasta (perustelluista syistä on mahdollisuus +10 %:n joustoon).
Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi hyväksyä yksimielisesti seuraavan pöytäkirjamerkinnän: ”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että oppilaiden koulumatkoihin käytetty aika ja koulumatkan turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota jatkossa. Koulukyytipäätöksiä tehtäessä ja koulukyytien reitityksessä tulee huomioida matkan

sujuvuus ja mahdollisimman lyhyt aika sekä lapsen edun toteutuminen.”